Влада – Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 167 (1417) ♦ Вівторок, 10 вересня 1996 року ♦ Ціна договірна

Олександр МОРОЗ:

Любов до України доведи не словом

Нарада законотворчого характеру

9 вересня відбулася нарада Голови Верховної Ради України Олександра Мороза з головами постійних комісій. Розглянуто питання організації шостої сесії. Йшлося також про порядок висвітлення роботи шостої сесії в засобах масової інформації. До Комісії законодавчого забезпечення свободи слова та засобів масової інформації надійшло кілька пропозицій народних депутатів стосовно цього важливого питання. Оскільки вони не мають принципових розходжень, вирішено запропонувати на розгляд Верховної Ради проект постанови, яка увібрала смисл і суть всіх пропозицій.

Відбувся зацікавлений обмін думками щодо порядку роботи Верховної Ради у вересні ц. р. Голови комісій запропонували ряд законопроектів, які треба невідкладно розглянути у сесійному залі. Це, зокрема, питання економічного реформування, податкової політики, соціального захисту населення.

Розглянуто порядок денний шостої сесії в цілому, а також розгорнутий план законотворчої роботи Верховної Ради у другому півріччі 1996 року, який складається з двох тематичних блоків. У першому об'єднано питання державного будівництва, в другому — питання економічної політики та управління народним господарством.

На нараді, яка відбулася в діловому, конструктивному ключі, обговорено ще деякі питання законотворчого характеру.

Перебування Голови Верховної Ради на Івано-Франківщині

6—7 вересня в Івано-Франківській області перебував Голова Верховної Ради України Олександр Мороз. Разом з ним приїхали народні депутати Павло Мовчан, Володимир Пилипчук, Микола Лавриненко, Василь Костицький, відповідальні працівники апарату Верховної Ради. На місці приєдналися народні депутати Євген Пронюк та Роман Круцик. Під час зустрічі у прикарпатському аеропорту Олександр Олександрович підкреслив, що в цій поїздці він хоче безпосередньо на місці з'ясувати, над якими законодавчими актами мусить передовсім працювати Верховна Рада. Спікер парламенту обрав надескладну програму візиту. Він побував на ВАТ «Івіта», «Автоливмаш», хутрофірмі «Тисмениця», СП «Тикаферлюкс», у селянській спілці «Вільна Україна», АТ «Нафтохімік Прикарпаття», ознайомився з проблемами туристичних комплексів у Яремчі, проводив зустрічі з керівниками районних та міських рад, главами держадміністрацій, керівниками об'єднань, акціонерних товариств та підприємств Прикарпаття, представниками політичних партій, рухів та громадських організацій. Головною темою всіх зустрічей, як і визначалося програмою, стояло питання ролі законодавчої влади у проведенні в життя Конституції України.

(Закінчення на 2-й стор.).

На знімку: Олександр Мороз під час перебування на ВАТ «Івіта».

Фото Тараса ЯКОВИНИ.

Був би попит. Товарів не бракує

Закінчила роботу друга міжнародна виставка-ярмарок товарів і послуг підприємств та організацій Київської, Мінської та Московської областей «Бровари-96». Тут представили продукцію 253 підприємства. Тож було на що подивитися численним відвідувачам, а ділові люди мали можливість укласти угоди про співробітництво. Зацікавила виставка і Президента України Леоніда Кучму. За його словами, українські товари здебільшого не гірші за інші. А то й ліпші. Як-от вироби київської фабрики «Каштан». Президент на власні очі пересвідчився, що наші товари багато кращі від популярних нині турецьких чи китайських. Але вони, на жаль, не мають попиту в Україні, бо ми свого товаровиробника, як зазначив Леонід Кучма, «трішки задавили податками».

Найвищу оцінку глави держави дістали товари, представлені машинобудівною та легкою галузями промисловості.

Оцінюючи перспективи відносин між Україною, Білоруссю та Росією, Президент, зокрема, зазначив, що наше майбутнє — лише тісна співпраця з цими країнами. Адже в нас взаємопов'язані ринки збуту, сировинна база. Тим більше, підкреслив Л. Кучма, що до інтеграції у світовий економічний простір нам треба ще довго йти.

На знімку: Президент України Леонід Кучма під час відвідання виставки.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Відносини з Кіпром: новий відлік часу

Перший заступник Голови Верховної Ради України Олександр Ткаченко прийняв Надзвичайного та Повноважного Посла Республіки Кіпр в Україні (за сумісництвом) Платона Кіріакідеса на його прохання. О. Ткаченко поінформував співрозмовника про політичну та економічну ситуацію в Україні, про роботу українського парламенту. «Кіпр теж не так давно ступив на шлях незалежної держави, — зазначив він. —Отже, вам мають бути добре зрозумілі наші клопоти». Платон Кіріакідес наголосив, що уряд Республіки Кіпр дуже зацікавлений у розвитку взаємовигідних відносин з Україною. Також корисною, сказав він, була б співпраця наших парламентаріїв. Посол запросив делегацію Верховної Ради України відвідати Республіку Кіпр, зазначивши, що для українських депутатів готується цікава й насичена програма.

(Закінчення на 5-й стор.).

За нас замовлять слово в ЄС

Швеція має намір підтримати Україну в її відносинах з Європейським Союзом та прагне до того, щоб вони були тіснішими. Про це заявив кореспондентові агентства «Інтерфакс-Україна» перший заступник міністра зовнішньоекономічних зв'язків і торгівлі України Ігор Подолєв у Стокгольмі. Він був у складі української делегації, яку очолював міністр закордонних справ Геннадій Удовенко.

За словами І. Подолєва, намір Швеції зайняти активнішу позицію щодо України та ЄС підтвердила в ході переговорів, що відбулися, міністр закордонних справ Швеції Лена Ельм-Валлен.

У ході візиту Голова Держмиткому України Леонід Деркач обговорив у Стокгольмі проект угоди про співробітництво з митним відомством Швеції.

Несправність — справа житейська?

Учора вранці на Святошинсько-Броварській ділянці Київського метрополітену сталася пригода з розряду надзвичайних — вийшли з ладу гальма одного з поїздів.

Довелося терміново зупинити рух, щоб несправний поїзд відтягнути на запасну колію в районі станції «Хрещатик». Тисячі пасажирів не дісталися робочих місць вчасно і пережили під землею не кращі хвилини свого життя.

Втім, за словами чергового з безпеки руху Київського метрополітену Олександра Кармазіна, тринадцятихвилинна затримка руху — річ природна, бо несправність рухомого складу нібито справа житейська. Поїзди, звісно, перед виходом на лінію перевіряються, але цього разу сталося непередбачене. І по-людськи його зрозуміти можна, аби не знати, що у справ житейських не завжди щасливий кінець.

Грошова реформа

Віртуози грають по нотах

Уже перший тиждень грошової реформи в Україні показав незаперечну майстерність оркестру і задоволення аудиторії.

Останні торги на Українській міжбанківській валютній біржі засвідчили слушність багатьох експертних оцінок, що американським доларові, принаймні на період реформи, буде важко протистояти українській гривні. Це рівною мірою стосується і ринку готівкових і безготівкових валют. Отже, на останніх торгах за американський долар давали 1 гривню 76 копійок. Перші непривабливість валютних операцій у доларовому еквіваленті, як і слід було очікувати, відчули комерційні банки, які почали гру з населенням на заниження американської валюти. Як тут не згадати запевнення голови правління Нацбанку Віктора Ющенка, що реальна ціна українських грошей проти долара нижча, ніж на валютному ринку держави. З усього видно, що оркестр віртуозів, інакше й не назвати тих, хто втілює в життя нинішню грошову реформу, не має поки що проблем ні з валютним резервом, ні з наслідками серпневої інфляції, ні тим паче із вдячною аудиторією, яка брязкає сьогодні мідними кишенями. Але чи втримається українська гривня від девальвації, покаже майбутнє. Принаймні, коли зросте інфляція внаслідок подорожчання електроенергії та житлово-комунальних послуг, розрахунків держави за сільгосппродукцію, за рахунок усунення заборгованості у заробітній платі та інших чинників. Зрештою, говорити про стабільність на валютному ринку під час проведення грошової реформи передчасно або наївно. Поки що струнка гра оркестру виконавчої влади задовольняє. Проте з оплесками доречно зачекати.

Офіційно

Президент України підписав низку указів з кадрових питань. Головами обласних державних адміністрацій призначено: Житомирської — Антона Малиновського, Сумської — Анатолія Єпіфанова, Чернігівської — Петра Шаповала, Полтавської — Миколу Залудяка, Львівської — Миколу Гориня, Волинської —Бориса Клімчука, Рівненської — Романа Василишина, Тернопільської — Богдана Бойка.

Міністром вугільної промисловості України призначено Юрія Русанцова.

Міністром України у справах сім'ї та молоді Леонід Кучма призначив Сузану Станік.

Міністром охорони здоров'я Указом Президента України призначено Андрія Сердюка.

Прес-служба Президента України.

ЦЕНТРАЛЬНА ВИБОРЧА КОМІСІЯ ПО ВИБОРАХ НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

№ 274 Київ 4 вересня 1996 р.

Про призначення на 8 грудня 1996 року виборів народних депутатів України замість вибулих у Іршавському виборчому окрузі № 171 (Закарпатська область), Бобринецькому виборчому окрузі № 229 (Кіровоградська область) та Лебединському виборчому окрузі № 352 (Сумська область)

У зв'язку з достроковим припиненням Верховною Радою України 3 вересня 1996 року повноважень народних депутатів України Дурдинця Василя Васильовича (Бобринецький виборчий округ № 229), Золотарьова Анатолія Івановича (Лебединський виборчий округ № 352) та Устича Сергія Івановича (Іршавський виборчий округ № 171) згідно з їх особистими заявами про складення повноважень Центральна виборча комісія по виборах народних депутатів України відповідно до статей 10, 14 та 49 Закону України «Про вибори народних депутатів України» **постановляє:**

1. Призначити на неділю 8 грудня 1996 року вибори народних депутатів України замість вибулих у Іршавському виборчому окрузі № 171 (Закарпатська область), Бобринецькому виборчому окрузі № 229 (Кіровоградська область) та Лебединському виборчому окрузі № 352 (Сумська область).

2. Цю постанову опублікувати в газеті «Голос України», відповідних обласних, міських і районних газетах та оголосити в інших засобах масової інформації.

Голова Центральної виборчої комісії І. ЄМЕЦЬ.

Секретар Центральної виборчої комісії І. ЦЕЛУЙКО.

ПОСТАНОВА

№ 275 Київ 4 вересня 1996 р.

Про перенесення дня проведення виборів народного депутата України замість вибулого у Сирецькому виборчому окрузі № 19 (м. Київ)

Постановою Центральної виборчої комісії по виборах народних депутатів України від 19 липня 1996 року за № 266 було призначено на неділю 20 жовтня 1996 року вибори народного депутата України у Сирецькому виборчому окрузі № 19 замість вибулого народного депутата України Головатого Сергія Петровича у зв'язку з достроковим припиненням його повноважень Верховною Радою України відповідно до статті 81 Конституції України.

Згідно з статтею 49 Закону про вибори за 50 днів до дня проведення виборів Київрада мала утворити окружну виборчу комісію. Проте через відсутність необхідного кворуму сесія Київської міської ради, призначена на 29 серпня 1996 року, не відбулася, і окружна виборча комісія не була утворена. Це унеможливлює здійснення передбачених Законом про вибори заходів щодо забезпечення підготовки і проведення виборів у раніш призначений день.

Враховуючи викладене, Центральна виборча комісія відповідно до статей 14,49 Закону України «Про вибори народних депутатів України» **постановляє:**

1. На зміну постанови Центральної виборчої комісії по виборах народних депутатів України від 19 липня 1996 року за № 266 перенести призначені раніше вибори народного депутата України у Сирецькому виборчому окрузі № 19 (м. Київ) замість вибулого з 20 жовтня на неділю 8 грудня 1996 року.

2. Запропонувати Київській міській раді забезпечити утворення окружної виборчої комісії Сирецького виборчого округу № 19 у строк до 19 жовтня 1996 року на сесії Київради, як того вимагає Закон «Про вибори народних депутатів України».

3. Цю постанову опублікувати в газеті «Голос України», київських міських газетах та оголосити в інших засобах масової інформації.

4. Постанову надіслати Верховній Раді України та Київській міській раді.

Голова Центральної виборчої комісії І. ЄМЕЦЬ.

Секретар Центральної виборчої комісії І. ЦЕЛУЙКО.

Олександр МОРОЗ:

Любов до України доведи не словом

(Початок на 1-й стор.).

І в зливу спікера приймали тепло

Івано-Франківщина — край досить політизований. Не менше, скажімо, ніж Крим. Ще на початку червня в Коломиї на регіональному вічі приймали ухвалу з вимогами усунути з посади Голову Верховної Ради. Аналогічні заклики з'являлися у пресі.

Ще до поїздки у цей регіон Олександр Мороз знав, що переважна більшість прикарпатців мала антипарламентські настрої. І Голова Верховної Ради ступив на цей грунт. Лив дощ, але спікера приймали тепло.

Не в своїх санях інколи почували себе хіба що обласні керівники. Скажімо, як тільки Олександр Мороз попросив голову правління ВАТ «Івіта» Михайла Федорчака дати оцінку політичній ситуації у краї, заступник голови облдержадміністрації Микола Кравців заявив, що на делегацію вже чекають на іншому підприємстві. Поспішав пан Кравців так оригінально, що на ВАТ «Автоливмаш» Голова Верховної Ради поїхав без жодного журналіста. Не повірите, але Микола Миколайович особисто не впустив до автобуса, що йшов за машиною спікера парламенту, і кореспондента газети Верховної Ради. Та що там журналісти! Пан Кравців навіть «відсік» на задвірки тутешнього виконувача обов'язків командувача армії.

Та попри «технічні погрішності» облдержадміністрації, Голова Верховної Ради почувався спокійно і впевнено. Наснаги додавало те, що люди підходили до нього і щиро казали:

—Спасибі вам, пане Морозе, за Конституцію. Спасибі за Україну!

Протягом двох днів панувала спокійна, напружена і конструктивна робота. Тільки на згаданій зустрічі з політичними партіями та громадськими організаціями Прикарпаття спалахнула гостра дискусія під час обговорення питання про законодавче визнання ОУН-УПА воюючою стороною у другій світовій війні.

Зал вимагав негайного прийняття поправки до закону, Олександр Олександрович закликав до зваженості, поміркованості.

— Зрозумійте, — казав Мороз, — моя сім'я також зазнала лиха як з одного боку, так і з другого. Як це розцінять тисячі живих учасників війни, котрим стріляли в спину. Вони визволяли рідну землю. Над цією надто складною проблемою спочатку повинні попрацювати науковці, фахівці й подати свої пропозиції до відповідної комісії Верховної Ради.

Далі мова знову перейшла у звичне русло розгляду проблем насущних: як покращити наш життєвий рівень.

Порятунок — у захисті вітчизняного товаровиробника

На всіх зустрічах, проведених Головою Верховної Ради, чільне місце посідав економічний блок питань. Навіть керівники підприємств, продукція яких знайшла попит на Заході, констатували, що нинішня фінансово-податкова політика націлена не на розвиток вітчизняної економіки, а на її придушення. Про це з глибокою стурбованістю говорили президент концерну «Оріана» Олег Романенко, голова правління ВАТ «Івіта» Михайло Федорчак, генеральний директор хутрофірми «Тисмениця» Ігор Зварич, голова селянської спілки «Вільна Україна» Коломийського району Степан Балабаник. У контексті висловлених думок під час зустрічі Голови Верховної Ради з господарниками характерним був виступ генерального директора заводу «Промприлад» Павла Дикого.

— Сьогодні, — сказав він, — рентабельність нашого заводу становить 35 відсотків. На перший погляд можна б жити. Якби не податки. Торік ми здійснювали 47 різних обов'язкових платежів. Нинішнього року додалося ще 13. Різні фонди, від яких не має бюджет користі, ростуть, як гриби після дощу. І з кожного нового формування вилазять, як цвяхи з мішка, лобістські інтереси.

— Для наочності, — продовжував Павло Іванович, — зверніть увагу на введення обов'язковості аудиторських перевірок. Акти цих громадських установ не мають жодної юридичної сили. Після аудиту обов'язково йде ревізія податкова, ревізія фінорганів, ревізія різних фондів тощо. Зате за отой аудиторський папірець ми змушені були викинути на вітер 500 мільйонів карбованців. У результаті таких здирств сума платежів становила 205 відсотків від прибутку підприємства. Скажіть, де, у якій ще державі світу може таке діятися?!

З другого боку, недосконала митна політика відкрила вільний доступ на наш ринок низькоякісній бракованій продукції. Тим самим з держави робимо великий смітник для європейсько-азіатських халтурників.

— Олександре Олександровичу, — сказав на завершення пан Дикий, — від імені всіх директорів прошу вас і всіх депутатів насамперед прийняти закон про податки. Вже скільки говориться на всіх рівнях, що державний збір не повинен перевищувати 45 відсотків, а віз і нині там.

— Свої зусилля, — сказав Голова Верховної Ради, —ми зосередимо на податковому законодавстві. Це має бути документ з обсягом до тисячі сторінок, де мусить в'язатися рядок з рядком. Ще напередодні сесії Верховної Ради я розмовляв з Президентом, Прем'єр-міністром, і ми домовилися створити робочу групу з фахівців, науковців, щоб на високому професійному рівні підготувати документ, котрий справді конче потрібний для захисту вітчизняного товаровиробника.

Не менш гостро цю проблему ставили перед Головою Верховної Ради під час його зустрічі з надвірнянськими нафтовиками, газорозвідувальниками. Керівники, провідні спеціалісти зазначали, що паливно-енергетичний комплекс як стратегічний чинник має бути зосереджений у державних руках. Та нині все робиться для того, щоб цей комплекс не тільки задушити, а й за безцінь продати з молотка. А лише карпатські надра могли б забезпечити третину державних потреб. І це добре знають ті, хто намагається скупити за безцінь заживо поховані підприємства.

У репліках депутати Володимир Пилипчук, Павло Мовчан дали зрозуміти, що є сили, котрим вигідне простоювання нафтопереробних заводів України. Бо за рахунок іноземних кредитів, за які з часом розраховуватиметься держава, вони возять з Росії бензин та дизпаливо.

Проблеми нафтогазового комплексу, зауважив і Голова Верховної Ради Олександр Мороз, вже розглядали на сесії. Було прийнято відповідну постанову. Однак Фонд державного майна знехтував її. Тому парламент обов'язково повернеться до цього питання. Далі, торкаючись проблеми відповідальності державних службовців за економіку України, глава законодавчої влади підкреслив, що нині в нас розвелося багато чиновників, котрі на словах галасують за Україну, закликають захищати власного товаровиробника, а на ділі все роблять, щоб тільки розкрадати державу, нищити отого свого вітчизняного товаровиробника.

—Жити будемо краще, — наголосив промовець, —коли всі разом демонструватимемо любов до України не закликами, а конкретними справами.

Влада має вчитися діяти за Законом

Відкриваючи зустріч з головами рад, районних державних адміністрацій, Голова Верховної Ради сказав:

— Сьогодні ми маємо Конституцію. Бачимо, куди йти і чого хочемо. Але для того, щоб вона була міцно вмонтована в життя, Верховній Раді належить прийняти щонайменше 50 законів. Саме таких, котрі були б до часу, котрі б діяли.

Для цього, на думку Олександра Мороза, потрібно розробити і прийняти Загальну концепцію державно-правової реформи в Україні. Слід чітко виписати функції рад, державних адміністрацій, їх взаємозв'язок і розмежування владних повноважень. Голова Верховної Ради нагадав присутнім, як обстоювали міцну вертикаль влади Косаківський з Києва і Мельник з Вінниці. Але й одного і другого ця вертикаль своєю стрімкою крутизною викинула із сідла. Отже, наголосив Олександр Олександрович, закони про владу мають бути виписані так, щоб кадри служили Закону. І тільки тоді, коли влада навчиться жити за Законом, тоді й люди підуть стежками законів, а не блукатимуть манівцями.

Конструктивний тон на пошук законодавчих істин підтримали керівники районів, міст області, вносили конкретні пропозиції з розподілу владних функцій, змін до вже чинного законодавства. У штатах податкових служб, зокрема, нині людей значно більше, як п'ять літ тому було всього керівників у районі. І зарплату справно отримують у десять разів більшу від досвідченого вчителя. Більше того, ціла армія нинішніх контрольних органів «підпасає» свій добробут так званими позабюджетними рахунками. І як пройде ця череда «контролерів» зі своїми позабюджетними рахунками по підприємству, так воно одразу і вмирає.

У такому ж гострому тоні говорили і про інші огріхи сьогодення, пропонували шляхи розв'язання тієї чи іншої проблеми. Одночасно керівники районів висловлювали підтримку парламентові, і зокрема Голові Верховної Ради. У своєму виступі голова Тлумацької райдержадміністрації Ігор Свиридов відверто сказав:

— Вибачте, пане Мороз, ми вам не вірили, але ви таки молодець. Дякуємо вам. Тепер на всьому державотворчому шляху ми вас підтримуватимемо.

За тими словами — відкриті ворота до порозуміння і лівих, і правих, і середніх — дітей єдиної матері України.

У поїздці по області Голову Верховної Ради супроводжував голова облради Степан Волковецький.

Михайло ВАСИЛАШКО.
Івано-Франківська область.

«Диво», в основі якого — прагматизм

ОСТАННІМ часом у засобах масової інформації все частіше з'являються повідомлення про значні успіхи у розвитку китайської економіки, самобутність і неординарність шляху, що його обрала Китайська Народна Республіка у своєму становленні як сучасної держави. Услід за вже звичним південнокорейським говорять про китайське «диво». В чому ж воно полягає? Нещодавно з поїздки до КНР повернулася делегація Верховної Ради України. Наш кореспондент мав розмову з керівником делегації, головою постійної Комісії ВР з питань ядерної політики та ядерної безпеки, керівником групи народних депутатів України з міжпарламентських зв'язків з Китайською Народною Республікою Михайлом ПАВЛОВСЬКИМ.

—Проведені зустрічі, — сказав він, — дозволили переконатись, що існуюча на сьогодні договірно-правова база та реальні для обох сторін умови внутрішнього життя наших країн використовуються недостатньо. Є всі підстави для налагодження більш ефективного співробітництва на галузевому і регіональному рівнях. Важливо також, що китайська сторона позитивно сприймає пропозиції щодо активізації взаємної діяльності з метою розвитку й нарощування співробітництва у багатьох напрямах та на різних рівнях.

—Китай рішуче став на шлях реформування своєї економіки. Який характер і спрямування реформ? Чи є у цьому процесі щось таке, що варто було б запозичити і нам?

—Реформи, які здійснюються у Китаї протягом останніх 10—15 років, дозволили підняти рівень життя основної маси населення, для якої вирішена проблема харчування та одягу. Однак керівництво Китаю непокоїть, що за межею бідності перебуває ще близько 60 мільйонів чоловік, тобто 5 відсотків населення.

Щодо спрямування. Тут запозичити є що. Основні принципи реформ Китаю полягають в орієнтації на власне виробництво, на захист інтересів свого ринку і свого виробника, у залученні іноземних інвестицій на взаємовигідних умовах. Ці принципи здійснюються за таким механізмом, який призводить до підвищення зайнятості населення, створення нових робочих місць, виготовлення товарів на своїй території і формування структури виробництва усіх товарів. У тому числі й тих, що виробляються із залученням іноземних інвестицій, але обов'язково через державне регулювання, враховуючи, у першу чергу, внутрішні потреби власної країни. Так, спільні підприємства і асортимент продукції спільних підприємств малої потужності організуються з дозволу районних адміністрацій. Рівень, на якому затверджуються спільні підприємства, залежить від їх потужності. Найбільш потужні спільні підприємства створюються з дозволу уряду.

Китай проводить державну політику корисних контактів, спрямовану на мінімальний імпорт готової продукції. Натомість — імпортування переважно сировини, комплектуючих вузлів і деталей, залучення у своє виробництво сучасних імпортних технологій. Право продавати товари на ринку Китаю є найбільшою пільгою для іноземного виробника. Там немає пільгового оподаткування за рахунок звільнення від податків, а лише шляхом зменшення податків. Реформи у Китаї здійснюються на принципах мінімального розвитку посередництва.

—Як людину науки, Вас, напевне, цікавило місце науки у проведенні економічних реформ у Китаї...

—Нам довелося побачити те, чому мимоволі позаздриш, особливо якщо врахувати, в якому становищі нині опинилася українська наука... Економічні реформи Китаю передбачають розвиток пріоритетних напрямів науки, безпосередньо пов'язаних із виробництвом. З цією метою у кожній галузі створено групи вчених по підняттю рівня науки у цій галузі до сучасного. Науковий потенціал в основному працює безпосередньо на виробництві. Звідси швидка й ефективна віддача. До того ж, ведеться політика жорсткого регулювання питань проникнення у країну застарілої продукції та технологій. Таке варто запозичити.

—В Україні між поняттям «реформи» й «приватизація» практично стоїть знак рівності. Причому, нас запевняють, що це — єдино можливий шлях реформування економіки через чимдуж «пришпорену» приватизацію. Чи пішов і Китай цим шляхом?

—Ні. У Китаї приватні підприємства створюють в основному шляхом підтримки з боку держави щодо їх заснування й розвитку. Але не через приватизацію державних підприємств та виробництв. Така практика виправдовує себе. Принаймні — у Китаї...

—Тепер уже й офіційно визнається, що реформування в Україні супроводжується розвитком корупції, вивезенням награбованого капіталу за кордон, приховуванням доходів від оподаткування. Чи є щось подібне у Китаї?

—Законодавство Китайської Народної Республіки передбачає підвищену відповідальність за прояви корупції та хабарництва з боку державних службовців і приховування доходів з боку підприємців, зокрема —приховування капіталів за кордоном. Так, хабар у розмірі, еквівалентному десяти тисячам доларів США, передбачає кару у вигляді публічного розстрілу...

—Які Ви сформулювали б висновки з усього сказаного?

—По-перше, на даний момент створено відповідні передумови для інтенсивного розгортання економічного співробітництва між Україною та Китаєм. Переваги розвитку цих відносин полягають у тому, що вони неодмінно приведуть до пожвавлення виробництва в Україні, стануть реальною основою структурної перебудови економіки в інтересах широких верств населення. Як кінцевий результат, сприятимуть становленню економічної незалежності України. Отже, розвиток економічного співробітництва з Китаєм має стратегічне значення для України.

По-друге, для реалізації потенційних можливостей щодо розширення економічного співробітництва між Україною та Китаєм необхідна цілеспрямована, злагоджена робота Верховної Ради України, Кабінету міністрів України, галузей, регіонів. Безініціативність у цій справі означатиме втрату реальних можливостей закріпитися на великому ринку Китаю.

По-третє, терміново слід реалізувати пропозицію, погоджену з китайською стороною. А саме, встановити конкретні зв'язки споріднених областей та міст України з відповідними провінціями Китаю, охопивши всі регіони України за таким механізмом: матеріали для пропозицій збирає міжпарламентська депутатська група по зв'язках з Китаєм і передає Посольству України в Китаї, яке разом з китайською стороною готує зустрічні пропозиції.

По-четверте, для підсилення присутності України на китайському ринку та подальшого розгортання економічного співробітництва доцільно створити торговельно-економічну місію України у Китаї, яка охопила б усі галузі. Надалі розгортати цю роботу через створення постійних представництв фірм, підприємств, компаній тощо у Китаї.

Ще одна обов'язкова умова: Кабінету Міністрів подати до Верховної Ради України пропозиції про зміни й доповнення до законодавства України та Китаю, які б сприяли розвитку прямих зв'язків між організаціями та підприємствами України та Китаю без участі посередників.

Вів розмову
Іван ДМИТРЕНКО.

Виселяти з офісу все одно, що з програми

1. Спогади про майбутнє

Арбітражні справи вже не дивина навіть для людей, далеких від підприємництва. Проте справа, яку розглянув цього літа арбітражний суд Львівської області, прикметна з усіх боків.

Отож, позивач в особі фірми «Кода-М» відсудив у товариства з обмеженою відповідальністю «МОЛем» 7552000000 карбованців.

Про фірму «МОЛем» багато хто чув, аж до міністерських чиновників вищого рангу включно. Ця львівська фірма давно й досить успішно співпрацює з консалтинговою фірмою «Віче», відомою завдяки професіонально організованому тендеру на будівництво Одеського нафтотерміналу. Тендер, що пригадався у зв'язку з плідним співробітництвом київських і львівських підприємців, це як спогад про майбутнє. Будівництво просувається абияк і, схоже, йому, як і раніше, перешкоджають «темні сили», брак коштів у бюджеті. Не хотілося б, аби як спогад про майбутнє розцінювався і ще один проект, до якого причетні фірми «Віче» та «МОЛем». Йдеться про переробку вторинної сировини термопластичних мас, про те, як на практиці зробити виробництво полімерних виробів безвідходним. Зрештою про те, як без шкоди для навколишнього середовища та здоров'я людини зібрати гори пластмасового, пластикового, поліпропіленового та іншого сміття, переробити його на гранули й запустити в діло.

Вартість однієї тонни гранул на ринках близького зарубіжжя становить, між іншим, 600—700 доларів США. Український уряд переконувати у доцільності їх виробництва на вітчизняних підприємствах не треба було. Технологію переробки вторинної сировини, представлену на експертизу, було визнано бездоганною Міністерством навколишнього середовища, Мінекономіки, Міністерством охорони здоров'я та іншими причетними відомствами. І вже влітку минулого року в Державній програмі використання відходів виробництва й споживання на львівську фірму «МОЛем» було покладено відповідальне завдання — утилізувати полімерні відходи. Український інноваційний фонд надає «МОЛему» безвідсотковий кредит на суму 66 мільярдів карбованців на півтора року. Разом з підприємцями радіє й колектив заводу «РЕМА» в місті Белзі, потужності якого вже готові включитися у виконання відповідального завдання. Вже підраховано, що відпускна ціна вітчизняних гранул не перевищуватиме 300 доларів США за одну тонну, бо її собівартість ледь сягає вісімдесяти доларів. Уже проглядає колосальна економія енерговитрат і нафти. Проте в цей момент з'являється «КОДА-М» з таємничим посередником на ім'я «Аллан» і доля проекту переробки полімерних матеріалів починає нагадувати долю одеського терміналу.

2. Поховання ідеї може бути й непишне

Ось рядки з листа генерального директора «МОЛем» Андрія Резекулова на адресу першого віце-прем'єра Василя Дурдинця та генерального прокурора Григорія Ворсинова: «У вересні-жовтні 1995 року до мене приїхали двоє людей, які назвалися представниками Луганського агентства «Аллан». Вони заявили, що на прохання академіка Скоробагатька та генерального директора фірми «Кода-М» Максимовича уповноважені поговорити зі мною про 300 тисяч доларів США за начебто виконану для моєї фірми роботу фірмою «Кода-М». Ми справді мали угоду з цією фірмою на виконання роботи на загальну суму 40 тисяч доларів. Але роботу не було виконано і договір ми розірвали».

Це саме Андрій Резекулов стверджував і в обласному арбітражному суді, куди з позовом звернулася фірма «КОДА-М». Мало того, за словами А. Резекулова, основний документ, що підтверджував право ту позивача, було просто сфабриковано. Попри вимогу відповідача, експертизу його проведено не було. До речі, рішення суду не задовольнило і Львівську прокуратуру, звідки надійшов мотивований протест. І все ж таки рішення залишилося в силі і призвело до природного фіналу — арешту майна, вигнання співробітників «МОЛем» з робочих місць за допомогою міліції.

Я далекий від думки піддавати сумніву справедливість представників Феміди. Це за мене зробила прокуратура. Але взятися за перо змусило передусім три міркування: одна приватна фірма відсудила в іншої приватної фірми державні гроші, та ще й призначені для виконання держпрограми; в арбітражній тяжбі двох приватних фірм не брав участі найважливіший свідок — завод «РЕМА»; тільки-но мова заходить про «ноу-хау» та інноваційні кредити, чекай якщо не судових розглядів, то мафіозних розбірок.

Чи не рано ставити крапку?

Сергій ВЛАД.

Чорний хліб з висівок,

або Як пенсіонер зламав бюрократичні бастіони

У ХЕРСОНІ — сенсація: в магазинах продають чорний хліб. Дехто з киян чи мешканців інших обласних центрів на це лише посміхнуться, мовляв, здивували... Для херсонців це — подія значного масштабу. І завдячувати появі житньої паляниці херсонці повинні передовсім упертому пенсіонеру Петрові Глущенку.

Першого листа керівникам об'єднання «Укрхліб» Петро Андрійович написав ще у березні 1983 року. Він і не підозрював, скільки відписок впаде на його голову. Мішок листів, які пенсіонер приніс до корпункту «Голосу України» промовисто свідчать...

Утім, узагальнимо зміст цих листів, чи, як каже Петро Андрійович, витиснемо висівки з проблеми. Автори численних відписок, серед яких керівники міських, обласних, республіканських і колишніх союзних організацій, аж до Прокуратури СРСР, підтримують пенсіонера у тому, що хліб житніх сортів справді потрібен хворим на діабет, ожиріння, серцево-судинну систему. Але, з'ясовується, «технічні труднощі» заважають випікати чорний хліб та ще й у широкому асортименті. Після семи років паперового протистояння, в 1990-му, нарешті, зажевріла надія: директор Херсонського виробничого об'єднання хлібопекарної промисловості Галина Тукалова повідомляє, що вже комплектують лінію для виробництва хліба на одному з заводів і, дивись, наприкінці року з'явиться в магазинах запашний чорний буханець.

Однак натомість з'явилися інші міркування керівних осіб різного рангу. Мовляв, завод щоденно може випускати 70 тонн житнього хліба двох видів або 105 тонн — трьох видів; але як забезпечити завантаження виробництва, якщо замовлень від магазинів не надходить і взагалі «на півдні України традиційно люблять купувати лише білий хліб»?.. І так протягом усіх 13-ти років.

Утомившись від відписок, пан Глущенко звернувся до преси. Перший же рейд показав: торговельники навіть не чули про те, що хтось мріє про житній хліб. Знадобилися тривалі переговори з керівниками хлібопекарної промисловості, щоб улітку нарешті завезли 100 тонн відповідної сировини з Миколаєва і почали виробляти жадані паляниці. Поки що їх всього 2 види, але процес, як-то кажуть, пішов.

— Щодня випікаємо в середньому 2—4 тонни житнього хліба, — розповіла та сама Галина Тукалова, котра керує «Херсонхлібом». — Недостатньо? Але нехай торгівля подає заявки. Взагалі міська торгівля нам заборгувала 25 мільярдів карбованців.

Справді, не вся торгівля сьогодні керована, не всі враховують побажання покупців, хоча міськвиконком намагається взяти справу у свої руки. Однак після аналізу численних думок, пропозицій, колишньої і нинішньої ситуації напрошується невтішний висновок —ця проблема штучна, породжена безвідповідальністю. Бо, що, скажімо, заважає фірмовим магазинам «Херсонхліба» (а їх понад 10) налагодити торгівлю житніми сортами в широкому асортименті?

Євген САВЕЛЬЄВ,
позаштатний кореспондент;
Іван КАЛИНИЧЕНКО,
власний кореспондент
«Голосу України».

Херсонська область.

Не всякий дубок міцний «на зубок»

Не всякий, а лише той, що вирощений з добірного насіння. Воно ж бо й у лісі — як у полі: як дбаєш, так і маєш. Тому й подбали у Костопільському держлісгоспі, очолюваному Ярославом Романюком, про створення міцної лісонасіннєвої бази.

Це не залишилося непоміченим комісією Кабінету міністрів України, яка недавно працювала й у Костополі. Київські спеціалісти відзначили хорошу роботу костопольців щодо поновлення лісу — як природного, так і штучного. Заліснюють не лише після вирубання, а й на пісках, уздовж каналів, на «диких» земельних ділянках. Провідний інженер лісгоспу Анатолій Ковальчук із захопленням розповідав, зокрема, про лісника Моквинського лісництва Петра Юрчика.

—У нього в лісі, — казав, — як у доброго господаря у дворі. Десь є галявина, якийсь вільний клапоть —обов'язково щось посадить.

І таких у цьому господарстві багато. Наприклад, лісничий Микола Наумець чи його колега Сергій Шарапа, котрі справді майстри лісівництва. І ті молоденькі дуби, сосенки, вільхи, берези та дерева сорока інших порід, що посаджені в останні роки, висаджені руками справжніх господарів, ростимуть, розвиватимуться разом із нашою державою, стануть часткою її багатства.

Сергій МЕЛЬНИЧУК.

Рівненська область.

Влучні постріли батарей. Акумуляторних

Одні називають це пуском другої черги єдиного в Україні Дніпропетровського акумуляторного заводу, інші — його другої лінії, але в обох випадках йдеться про виникнення у нас справді сучасного за найвищими світовими мірками вітчизняного виробництва. Адже створення АТ «ІСТА-центр», яке рік тому побудувало цей завод, пов'язане з конверсією непересічних науково-інтелектуальних сил кількох інститутів колишнього військово-промислового комплексу.

Тут зорієнтувалися на передові, екологічно чисті технології. А тепер, з пуском другої черги, підприємство випускатиме щороку мільйон триста тисяч свинцево-кислотних акумуляторних батарей найрізноманітнішого призначення — для вантажного і легкового автотранспорту, сільгоспмашин, стаціонарного технологічного обладнання промислових агрегатів та комплексів. Цю продукцію почали відвантажувати в Росію, Чехію та Грецію.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровська область.

Дітей приголубили корабели

Милосердя

У затишних кімнатах дитячого садка № 24, власником якого є державне підприємство «Суднобудівний завод імені 61 комунара», нещодавно поселилися нові мешканці — пацієнти українсько-американського Центру ранньої соціальної реабілітації дітей-інвалідів. Центр було створено в Миколаєві два з лишком роки тому. Американські спеціалісти-медики спільно зі своїми українськими колегами наполегливо впроваджували кращі зразки світової реабілітаційної практики. Це дало неабиякі позитивні результати: десятки дітей-інвалідів, що страждали церебральним паралічем та іншими важкими недугами, саме тут уперше змогли сидіти, ходити, говорити.

Однак прийняти на лікування всіх бажаючих центр не міг через обмаль приміщень. Про це дізнався генеральний директор верфі Дмитро Черненко. Очолюване ним підприємство і раніше не стояло осторонь виконання національної програми «Діти України», а нині корабели вирішили зробити дорогий подарунок — передати дітям-інвалідам один із дитсадків, що вивільнився. Претендентів на приміщення було більш ніж досить, «круті дяді» обіцяли немалі гроші, які підприємству зараз зовсім не зайві. Та Дмитро Олексійович здолав спокусу.

Відтепер центр може приймати вдвічі більше маленьких пацієнтів, ніж досі. Хіба могли їхні мами й тата утриматися, аби не подякувати корабелам? Отож спорядили до Черненка цілу делегацію. Разом з батьками завітали до його кабінету й діти, які ще недавно не могли ходити. Керівник величезного підприємства по-доброму розхвилювався. Діти-страждальці, сказав він, потребують великого милосердя з боку дорослих, тож хай воно допоможе їм пересилити хвороби і звестися на ноги.

Георгій ВОРОТНЮК.

Миколаїв.

Права споживача

Кіт у мішку. І не завжди сіамський

У ЦІЙ СТАТТІ йтиметься не про популярні в народі пташині ринки, де продають різнопорідну фауну, а про комп'ютерний, де також чимало цікавого. Багатьом невдахам-покупцям комп'ютерної техніки добре відома гра КВН — «купив, ввімкнув, не працює».

Щоб наш споживач виходив переможцем за даної ситуації, йому треба знати правила цієї гри. А вони, на жаль, не завжди нормативні. Причина прихована в самій специфіці вітчизняного комп'ютерного ринку. Допомогти зорієнтуватись «чайників» (початківців у комп'ютерній справі) у морі «розумної» техніки і нових технологій ми попросили директора АТ "Вентур комп'ютер систем" Миколу ДУБОВИКА — одного з піонерів комп'ютерної вітчизняної цілини, який протягом дев'яти років професійно працює в цьому напрямі.

Парадокси і ортодокси

Більшість українських споживачів комп'ютерних машин, за соціологічними опитуваннями, використовують їх як гральні автомати і магнітофони. Для багатьох представників бізнесового класу комп'ютер — атрибут офісного інтер'єру, елемент престижу, а не техніка, здатна поліпшувати і прискорювати робочий процес. Напевне, тому приватні структури найчастіше цікавляться дешевими машинами, а не якісними.

В Україні немає власного замкнутого виробництва комп'ютерів. А український ком'ютерний бізнес полягає в завезенні до країни комплектуючих і складанні з них машин. Якщо все робити згідно з законом — платити податки, мита, ПДВи, то така «начинка» коштуватиме удвічі дорожче, аніж на світовому прилавку. Та парадокс ринку в тому, що в нас найнижчі ціни на комп'ютери. Чому? Комплектування на 90% до України завозять нелегально.

Ще один парадокс, пов'язаний з нашим ортодоксальним мисленням. Ідеться про комп'ютерне піратство і про віртуозність українських хакерів (комп'ютерних піратів).

На ринок через натуральне господарство

Зрештою ринку комп'ютерної техніки в Україні не існує. Є базар, який згодом може трансформуватися на цивілізований ринок. А поки що триває активна комп'ютеризація всієї країни, але на рівні натурального господарства.

До речі, деталі, з яких складається кінцевий продукт, дешевими не назвеш. Наприклад, АТ "Вентор комп'ютер систем" використовує «нутрощі» американської фірми «Інтел», а «мозок» японської фірми «Тошіба». При цьому фірма закуповує комплектувальні сама і практично не реалізує готову техніку. З кожним замовником працюють індивідуально і складають комп'ютер з урахуванням потреб клієнта й подальшої діяльності.

Щоб якось урегулювати цінову політику і після всіх операцій з доставлення «начинки» і складання машин залишитися з наваром, багато які фірми вдаються до всіляких хитрощів.

Комп'ютер — «висить», «чайник» — кипить

Можливо, через глибоку дрімучість і безграмотність комп'ютерників-початківців їх назвали «чайниками». Це можна виправити. Самоосвіта —велика сила. Та проблему захисту прав споживача продукції комп'ютерного ринку вона не розв'яже. А радикальні заходи можливі лише за втручання держави. Досі комп'ютерний ринок в Україні залишається бездоглядним.

Ольга ВАУЛІНА.

На початку тижня

Нарешті приїхав доктор Granич

Сьогодні завершується дводенний офіційний візит до Києва віце-прем'єр-міністра, міністра закордонних справ Хорватії Мате Гранича. Доктор Гранич, власне, мав прибути до української столиці ще в грудні минулого року, але якраз тоді розпочалися переговори в Дейтоні, безпосереднім учасником яких він був. Потім — реалізація тих домовленостей, поквавлення переговорів з Белградом... Словом, роботи у хорватського міністра закордонних справ вистачало, і візит до Києва кілька разів відкладали. Але, як відомо, краще пізно аніж ніколи, отже — візит відбувся.

В програмі перебування Мате Гранича в Києві —зустрічі з Президентом України Леонідом Кучмою, Головою Верховної Ради Олександром Морозом, Прем'єр-міністром Павлом Лазаренком. Хорватський міністр проведе переговори з його українським колегою Геннадієм Удовенком, буде парафовано Договір про дружбу та співробітництво. Також планується укладання ще двох важливих угод: про уникнення подвійного оподаткування та про повітряне сполучення. Сьогодні після обіду Геннадій Удовенко та Мате Гранич зустрінуться з журналістами.

Очевидно, цей візит реально посприяє розвиткові україно-хорватських відносин. Нині вони хоч і приязні, але досить кволі. І не в останню чергу саме через довгу паузу в двосторонніх політичних контактах.

Влас. інф.

Відносини з Кіпром: новий відлік часу

(Початок на 1-й стор.).

***А** НАПЕРЕДОДНІ Платон Кіріакідес вручив Президентові України Леоніду Кучмі вірчі грамоти. Відтепер, наголосив пан посол згодом на прес-конференції, для україно-кіпрських відносин має розпочатися новий відлік часу.*

Рівень нинішніх відносин задовольнити держави аж ніяк не може. Приміром, товарообоpот за минулий рік становив лише 14 мільйонів доларів. За словами Платона Кіріакідеса, він подав до українського МЗС пакет пропозицій щодо поліпшення ситуації та розвитку співробітництва в економіці, науці, освіті. На наступний рік плановано відкриття консульства України в Кіпрі: проблема нагальна, адже нині тисячі українських громадян, які приїздять сюди відпочивати, в разі потреби не мають куди звернутися за допомогою. Зараз в українському зовнішньополітичному відомстві розглядають кандидатури на посаду українського консула. У Києві, до речі, кіпрське консульство є, почесний консул Кіпру в Україні —президент «Експобанку» Юрій Гетьманенко.

Україні є чому повчитися у Кіпру. Країна, яка 22 роки тому пережила війну з турками, втратила в ній третину своїх територій та понад дві третини виробничого потенціалу, нині досягла рівня, якому може позаздрити будь-яка держава. Близько п'яти відсотків на рік становлять темпи приросту валового внутрішнього продукту, рівень інфляції за минулий рік — 2,6 відсотка, безробіття — 2—2,5 відсотка. Кіпр поступово перетворюється в регіональний та світовий торгово-фінансовий центр із сучасною інфраструктурою —транспортом, комунікаціями. З 1972 року держава є асоційованим членом Європейського союзу і нині активно працює над здобуттям членства повноправного.

Звичайно, говорячи про Кіпр, не можна не згадати і болючу проблему: адже 37 відсотками території Кіпру заволоділи, внаслідок війни, турки. Проблема ще раз нагадала про себе нещодавно: під час антитурецької демонстрації загинули двоє греків-кіпріотів. А шляхів розв'язання ситуації, що склалася, на жаль, поки що не знайдено.

Анатолій МАРЧЕНКО.

Хроніка. Факти. Події

● *Нью-Йорк*

Неписьменності — бій

9 вересня — Міжнародний день боротьби з неписьменністю. На планеті порівняно з 1990 роком стало на 400 млн. більше людей, що уміють писати та читати, до 2000 року четверо з п'яти дорослих читатимуть й писатимуть, заявив у Зверненні до народів світу Генеральний директор ЮНЕСКО Федеріко Майор. До цієї дати приурочено почесну церемонію вручення міжнародних премій за внесок у боротьбу з неписьменністю. Вона відбувається у штаб-квартирі Організації Об'єднаних Націй з питань освіти, науки та культури в Парижі. Країнами-лауреатами 1996 року стали Гаїті, Мексика, Саудівська Аравія і Заїр.

● *Вашингтон*

США готові застосувати силу

У разі, коли стратегічні цілі США в Іраку опиняться під загрозою, Сполучені Штати будуть знову готові застосувати силу. Про це заявив у неділю міністр оборони США Уїльям Перрі.

● *Париж*

Цілісності Іраку ніщо не загрожує

На півночі Іраку більше немає урядових військ. Про це повідомив міністр закордонних справ Франції Ерве де Шаретт у інтерв'ю радіостанції «Європа-1». Він також заявив, що міжнародна спільнота не зацікавлена в порушенні територіальної цілісності Іраку.

● *Белград*

Війна продовжується?

Уночі в неділю під Сараєво вбито українського військовослужбовця з складу Сил з виконання Дейтонських угод (СВУ). Як повідомив представник СВУ з питань преси Томас Лірі, інцидент стався приблизно о першій ночі біля складів Організації з безпеки і співробітництва в Європі (ОБСЄ), які охороняли українські солдати.

● *Рига*

Найжорсткіша нота протесту

Конструктивне рішення прикордонної проблеми сподівається знайти латвійський прем'єр Андріс Шкеле на зустрічі з литовським колегою Міндаугасом Станкявічусом. Вона почалася вчора в латвійському селищі Ніца на заході країни, біля литовського кордону. Переговори про морські рубежі Латвії і Литви, що тривають три роки, досягли найвищої напруги. 4 вересня Литва направила Латвії ноту, яка не має собі рівних за жорсткістю в історії дипломатичних відносин двох сусідніх країн. У ній висловлено різкий протест проти надання іноземним компаніям права на розвідку і видобування покладів нафти в спірній акваторії Балтійського моря. 5 вересня сейм Латвії відклав ратифікацію договору з іноземними фірмами.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» і зарубіжних інформагентств.

Коментар

Чи здамо в оренду... полігон?

***К**олись міністр оборони України Олександр Кузьмук служив у групі радянських військ у НДР і командував там полком. За його словами, у разі збройного конфлікту СРСР із «загниваючим капіталізмом» полк мав би здійснити, разом з формуваннями Війська Польського, марш до Ла-Маншу — крізь бойові порядки 7-ї британської танкової бригади, яка дислокувалася недалеко — по той бік німецько-німецького кордону.*

Нещодавно український міністр здійснив-таки прорив крізь розташування британців, та ще й на британському танку «Челленджер». Були там і поляки — адже саме у північно-західній Польщі, на Дравському полігоні, проходять навчання 7-ї британської танкової бригади; маневри відвідали міністр оборони Польщі Станіслав Добжанський, його колега Олександр Кузьмук та перший заступник секретаря з питань оборони Великобританії Ніколас Сомс. Відбулися переговори з дво- і тристороннього військового співробітництва, обговорено можливості створення змішаного британсько-польсько-українського миротворчого батальйону, проведення спільних навчань. Український та польський міністри познайомилися з досвідом британців в організації польових штабів та проведенні маневрів. Щодо Олександра Кузьмука, то його не могла не зацікавити ще одна сторона навчань.

Річ у тому, що за тритижневе використання Дравського полігону Великобританія заплатила Польщі, як повідомив Станіслав Добжанський, 1,6 млн. доларів. Британія не має свого полігону, який би задовольняв навчальні потреби її армії, і тому постійно практикує таку оренду. Україна має Яворівський полігон, найбільший у Європі; водночас, наші Збройні Сили мають гостру потребу в коштах —отже, чому б не здавати в найм величезну, в 700 квадратних кілометрів, площу?

— Що нам треба зробити для того, аби заробляти гроші так, як це роблять поляки? — цікавлюся в міністра оборони.

— Насамперед треба довести, що наша система бойової підготовки, стан нашого полігону кращий, ніж, скажімо, у сусідів, — відповів він. А доводити, за словами Олександра Кузьмука, треба ненав'язливо — просто пропонувати приїхати і подивитися. І хоча на прес-конференції в Польщі наш міністр заявив журналістам, що жодних конкретних домовленостей про оренду британцями полігона в Яворові немає, після зустрічі з журналістами він, Станіслав Добжанський та Ніколас Сомс полетіли саме до Яворова. Де і відбулася, власне, презентація полігона, інакше кажучи — знайомство з ним першого заступника британського міністра та міністра польського.

А незабаром на полігоні відбудуться україно-британські навчання «Козацький степ». Всього на навчання приїдуть 147 британських військовиків (рота полку королівських уельських фузильєрів), Україну представлятиме рота механізованого полку, що дислокується у Львові. Фінансує навчання британська сторона. Очевидно, маневри стануть вже практичною презентацією Яворівського полігона для британців.

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.

На знимку: український міністр спілкується з британськими солдатами.

Фото Олександра КЛУБАНЯ.

Вважається, що у перший тиждень вересня кожного високосного року в США розпочинається справжня передвиборна кампанія. Цього разу її початок ознаменували не тільки численні пікніки, але й бомбардування далекого Іраку. Мабуть, Клінтону потрібна і військова перемога.

Народні дипломати готові змінити історію

***М**АЙЖЕ всі ті, кого об'єднало товариство «Україна—Узбекистан», мають з далекою країною родинні зв'язки. І це не дивно: в Узбекистані мешкає близько 200 тисяч українців, а в нашій державі — близько 20 тисяч узбеків. Лише в Києві їх 7 тисяч.*

На жаль, перебудови та революції останніх років надто ускладнили наші відносини. Годі й казати про якусь обопільну інтеграцію, коли за короткий час у двадцять разів скоротилися поставки в Україну узбецької бавовни. Наші текстильники у розпачі відмовляються розуміти ситуацію, за якої через брак угод на державному рівні наші ткалі стають безробітними. Ось коли варто замислитися — а чи така вже відкрита й ініціативна наша держава, як це декларується зовнішньополітичними відомствами або навіть висувається як складник державної ідеології.

Засноване товариство «Україна—Узбекистан» ставить за мету пожвавлювати співробітництво у галузях економіки, культури, науки, туризму. До речі, щодо туризму, то путівки до Бухари, Ташкента, Самарканда за часів Радянського Союзу були неабияким дефіцитом. Нині цей невтихаючий туристичний ажіотаж відбивається, звісно, на ціні.

«Створення товариства «Україна—Узбекистан» — це надійне і необхідне підгрунтя для співробітництва не лише в культурі, а й в економіці, — говорить член ревізійної комісії товариства Микола Галатинюк. — Наше товариство — це, по суті, народна дипломатія, яка інколи навіть змінює історичні зв'язки».

Олександр ШИЛКО, журналіст.

УФГ: сенсаційний прорив у XXI століття повз кризове сьогодення

Шок. Певно, так можна охарактеризувати реакцію багатьох бізнесменів на кілька «ходів», зроблених «Українською фінансовою групою» в дебюті шостої в її історії ділової осені. Про деякі з них у фінансових колах говорять нині навіть більше, ніж про грошову реформу і введення гривні.

Якщо вдаватися до аналогій зі спортом, то в шахових партіях після таких ходів ставлять одразу кілька знаків оклику, відзначаючи несподіваність, естетичність і силу розпочатої комбінації. Компанія завше діяла строго в позиційному «Карпівському» стилі, шукаючи не гострих комбінацій, а граючи максимально надійно, без ризику, поступово і чітко нарощуючи власну перевагу.

Що ж змусило УФГ нині поміняти сміливу «гру від оборони» на «гостроатакуючий стиль»?

Наш кореспондент звернувся із запитаннями до **Валерія БАБИЧА**. Хоча лідер УФГ, помінявши президентське крісло в УФГ на неоплачувану посаду голови наглядової ради корпорації, повністю перейшов на професійну роботу в парламенті, ні він, ні його колеги не приховують, що авторство в згаданій серії ходів належить саме йому.

Найвищі річні виплати акціонерам – актуально, а відтепер – і реально

—Нічого особливого не сталося. Ті, хто знає УФГ давно, знають і те, що завше в перших числах вересня, коли компанія після літніх «канікул» розпочинає завершальний етап року, виводяться з режиму ділової конфіденційності проекти, щодо яких завершено підготовчу роботу. Ось і нині ми «обнародували» кілька власних ділових починань. Їх загальна проектна кошторисна вартість — близько 700 мільйонів доларів. Це майже на 80 % більше, ніж торік. Частина інвестицій — із західних джерел, але більшість капіталів — вітчизняні. Окупність проектів швидка — максимум 3—3,5 року, а прибутки обчислюються в ще не звичних для українських компаній величинах —мільярдах доларів США (тепер, правда, можна казати й гривень).

—Але це «штанга», яку може підняти поки що навіть не кожна галузь економіки України...

—Ми, на щастя, в змозі. До того ж, такий масштаб ділових починань і винятковий рівень прибутковості в свою чергу дали нам можливість запропонувати найвищі в історії УФГ річні виплати акціонерам.

—До речі, ця новина шокувала ділових людей не менше, ніж сума ваших інвестиційних капіталів. Адже ви, по суті, збираєтеся перевищити неофіційний рекорд, встановлений вами. Нагадаю читачам, що УФГ виплачувала дивіденди лише у ВКВ, аби запобігти втратам від інфляції, і за попередніх 5 років виділила своїм акціонерам по 79,24 % на кожну акцію, а за 1994 рік, зокрема, — по 28 %. Йдеться, підкреслюю, про вже виплачені, а не обіцяні дивіденди.

—Цього разу ми справді виплачуватимемо значно більше, ніж у будь-який з попередніх років. Але якщо по звичних акціях грошові винагороди будуть більші «в рази», ніж торік, то по тих, що «обслуговуватимуть» найприбутковіші проекти УФГ, — взагалі безпрецедентні. Скажімо, під створення вільної економічної зони «Закарпаття» виділено перший пакет акцій на суму 500 000 доларів саме з такими рекордними виплатами, які утворюються завдяки грошовим преміям — бонусам. В такі цінні папери вкладається навіть більший виграш — уперше підвищується грошова винагорода по них уже не на один рік, а на два підряд. Бо навіть і 1998 року по згаданих акціях УФГ річні винагороди удвічі перевищуватимуть тодішні виплати. Окрім усього, за такими насправді цінними паперами зберігаються і численні престижні пільги, які надають лише в УФГ. По них гарантується ще й 100-відсоткова ліквідність — тобто будь-якого дня, окрім вихідних і святкових, компанія на першу вимогу власника викупляє придбані ним акції, повертаючи навзамін їх повну номінальну вартість. Є й інші плюси. Скажімо, до 2000 року буде піднято в кілька разів курсову вартість акцій УФГ...

Словом, такого «джентльменського набору» переваг справді ще не було в Україні. Але, гадаю, такі підходи наші співвітчизники лише вітатимуть.

Компанія в новій діловій якості

—Але чому Група так «круто» міняє свій стиль?

—Тому що компанія запрацювала в новому для себе режимі. Якщо раніше ми займалися, так би мовити, «будівельними» й «пусконалагоджувальними» роботами, створюючи гігантську систему з обслуговування інвестицій за вищими світовими стандартами, то нині повністю поміняли «будівельні комбінезони» на «білі комірці» експлуатаційників. Система запрацювала. У неї входить понад 40 структур: банки, компанії, корпорації, підприємства, об'єднання, центри, представництва та інші об'єкти у 39 містах, 22 областях України. Причому вони пов'язані мережею постійних ділових контактів із бізнесовими центрами в 110 країнах світу. Ось цей «колос» і дав перші результати, залучаючи значні капітали у вітчизняну економіку, реалізуючи вкрай важливі ділові проекти в народному господарстві і гарантуючи солідні прибутки самій корпорації.

Але маю одразу дещо уточнити твердження щодо зміни стилю. Ми не відмовилися від нього загалом, а лише модернізували, виходячи з нових можливостей. Ми просто щасливі від того, що корпоративна власність жодного акціонера УФГ не постраждала ні від рекету, ні від волюнтаризму чиновників, ні від інфляції чи інших економічних бід сьогодення.

Та нині, коли в компанії значно зріс інвестиційний потенціал, а отже, оперуючи запропонованою вами аналогією зі спортом, з'явилося значно більше можливостей для «атаки», ми пішли «у бій». Знову ж таки, ні на йоту не послабивши «захист». Ось на таких стратегічних засадах УФГ і вводить у дію перший «продукт» своєї фірмової інвестиційної системи —вкрай важливі для вітчизняної економіки ресурси.

—Масштаб починань УФГ багато хто зрозумів після того, як побачив навесні презентацію Київського міжнародного банку, утвореного УФГ спільно з Європейським банком реконструкції і розвитку. На сцені Національної опери вас вітали Президент України Леонід Кучма, Прем'єр-міністр Великої Британії Джон Мейджор, у залі були присутні дипломатичний корпус, керівництво країни, бізнесова, фінансова, політична еліта. Значна реакція спостерігалася і в регіонах: у найширших ділових, адміністративних колах...

—Дякувати Богу, нині всі зрозуміли, якою мірою важливий інвестиційний бізнес, адже від успіхів у ньому, без перебільшення, залежить доля всього народного господарства.

Водночас я щиро вдячний усім, хто виявив державну мудрість, послідовність у підтримці такого стратегічно важливого для України починання, як система обслуговування інвестицій, утверджена УФГ. І, насамперед, Леоніду Даниловичу Кучмі, Леоніду Макаровичу Кравчуку, своїм колегам — народним депутатам, керівникам попередніх кабінетів уряду, Національного банку, міністерств і відомств. Це був справді колективний громадянський вчинок вищого гатунку. Тепер ми розуміємо покладену на нас відповідальність: Групі належить виправдовувати висловлене довір'я і енергійно залучати в Україну солідні фінансові ресурси.

Як стати співвласником 700 мільйонів доларів

—Чи не могли б ви охарактеризувати бодай кілька проектів, узятих на обслуговування вашою фірмовою системою?

—Будь ласка. Читачі, певно, пам'ятають один із найдавніших проектів УФГ — створення консигнаційного комплексу «ЧОП—ІНТЕРПОРТ» на західному кордоні України. Призначення цієї структури, що має діяти в режимі «точкової вільної економічної зони» —обслуговування колосального товаропотоку між Заходом і Сходом. Такого потужного й перспективного, як у Чопі, вузла міжнародних транспортних комунікацій не знайти ні в Західній, ні в Східній Європі. Тут, на кордоні СНД, перетинаються виняткова інтенсивні шляхи залізничних, автомобільних перевезень. У перспективі —введення в дію сучасного аеропорту. Отож, якщо вміло і сповна використати місцеві переваги, то це якраз і допоможе Україні реалізувати на практиці свої геополітичні козирі, які в свою чергу дадуть імпульс до активізації діяльності тисячам і тисячам вітчизняних державних, приватних, корпоративних структур всередині країни.

Нині, нарешті, вдалося подолати важливі суб'єктивні і об'єктивні перешкоди на шляху до мети. Можна навіть говорити про конструктивний прорив у долі проекту. В Чопі реально розпочинається створення спеціальної (вільної) економічної зони «Закарпаття». На 525 гектарах малопридатних для сільськогосподарського виробництва земель буде збудовано унікальний територіально-виробничий комплекс із особливим режимом підприємницької діяльності. У задіяному проекті акумульовано кращий світовий досвід вільних економічних зон минулого й сучасності. Хоча, звісно, інвестиції й тут — ключова проблема. Адже проектна кошторисна вартість комплексу «Закарпаття» сягає 450 мільйонів доларів. Одначе цю проблему значною мірою вирішено, причому майже 40 відсотків згаданої суми становлять іноземні інвестиції. Роботи зі створення ВЕЗ розділено на три етапи, завершальний з яких розпочнеться 2002 року. Одначе прибутки надходитимуть з самого старту будівництва. Завдяки цьому вже через кілька років затрати на ВЕЗ повністю окупляться, відкриваючи в третьому тисячолітті державі, області, інвесторам солідні фінансові перспективи. Зважте бодай на ті надходження, які ще в процесі будівництва вільної економічної зони матимуть бюджети держави і Закарпатської області. Щороку у бюджет України відраховуватиметься: на першому етапі — по 57 мільйонів доларів, на другому — по 260 мільйонів, на третьому — по 320 мільйонів; у бюджет Закарпатської області відповідно — по 30, 60 і 300 мільйонів доларів США. І це з порівняно невеличкого клаптика землі (по суті, з території середнього сільського колективного господарства). А далі ці надходження зростатимуть «в рази». До речі, прибутки тут утворюватимуться не лише від транспортування, складування, консигнування вантажів. Скажімо, вартість річного обсягу продукції, яку вироблятимуть у зведених на території «Закарпаття» структурах, вже через 5 років буде в межах 1,3 мільярда доларів. У ВЕЗ впроваджуватимуться найновіші форми і методи господарювання, надсучасні технології та інші надбання, ефективність яких підтвердила світова практика. Йдеться про забезпечення довготривалої економічної вигоди для нашої Батьківщини.

Нині цей проект розглядається Верховною Радою України. Якщо парламент не зволікатиме з прийняттям закону про ВЕЗ «Закарпаття», то вже в найближчі місяці відкриються шляхи для перших надходжень валюти до бюджету України і області. До того ж, цей успіх спричинить «ланцюгову реакцію» у справі створення цілої низки сучасних консигнаційних комплексів у найбільших вітчизняних авіаційних, морських портах, «вузлах» наземного транспорту. Скажімо, неабиякі надії покладаються на реконструкцію великого транспортного вітчизняного аеропорту в Кривому Розі, що вже ближчим часом стане найбільшим у своєму класі в Європі і одним з найбільших у світі, модернізацію низки портових структур Чорноморського узбережжя. А це, повторюю, саме і дасть можливість Україні обернути свої геополітичні переваги в цілковито конкретні валютні прибутки.

Ще одне інвестиційне починання «Української фінансової групи» — створення міжнародної лізингової компанії, яка надаватиме на умовах цього різновиду бізнесу сучасне західне обладнання і технології нашим співвітчизникам. Її послуги насамперед адресовані працівникам вітчизняного сільського господарства, переробної і харчової промисловості, транспорту. УФГ взялася за цей проект значною мірою тому, що більшість наших співвітчизників за кризової скрути не можуть поки що придбати за повну вартість необхідні засоби виробництва.

Низка проектів реалізується в Автономній Республіці Крим, місті Севастополі. Мета — залучення десятків мільйонів доларів інвестицій до місцевої споживчої кооперації, модернізації її діяльності на рівні сучасних ринкових вимог.

У Севастополі, зокрема, передбачається створення і розвиток структури, яку називають «містом у місті». Йдеться про технополіси — ефективну форму діяльності, що блискуче зарекомендувала себе в США, Японії, Китаї, Франції, Німеччині. Хоча Кабінет міністрів України прийняв уже дві постанови щодо впровадження цього нововведення у вітчизняну практику, УФГ виявилася, по суті, одним із першопрохідців у реалізації цього задуму на ділі. Нагадаю, що в Севастополі — потужна науково-дослідна, проектно-конструкторська і виробнича база. Довгі роки вона забезпечувала потреби здебільшого оборони, військово-промислового комплексу. Причому робилося це на найвищому рівні. Принаймні, частина тутешніх розробок і досі утримує «пальму першості» в своїх сферах застосування. На жаль, у ході перебудови колосальний потенціал було розпорошено; зупинилися потужні виробничі й дослідницькі структури; частина фахівців високого рівня й унікальної кваліфікації і серед науковців, проектантів, конструкторів, і серед виробничників втратила роботу. До того ж, режим секретності призводив до того, що деякі спеціалісти працювали відмежовано, в своїх тісних «клітинках» навіть не підозрюючи про те, що поряд є колеги, з якими зручно й вигідно об'єднати зусилля. Ось ці перешкоди й усуває на рівні сучасного менеджменту і водночас у рамках економічної доцільності «Українська фінансова група», формуючи в Севастополі перший український технополіс. До того ж, сьогодення дало можливість переорієнтувати знання, талант, уміння співвітчизників на цілковито мирну сферу, обертаючи колосальний інтелектуальний, дослідницький, конструкторський, технологічний потенціал на виробництво продукції, яка нерідко не має аналогів у світі.

У Севастополі також приступаємо до введення в дію унікального домобудівного комбінату, оснащеного відомою французькою фірмою «Аркомат». Обладнання вартістю майже в 30 мільйонів доларів, поставлене зарубіжними фахівцями, надасть будівельні можливості, які не мають поки що аналогів в Україні.

Серед турбот фахівців УФГ — і риболовецька галузь, сфера переробки морської продукції в Криму, а також розширення і модернізація унікального оздоровчого комплексу «Солотвине» в Закарпатті та ряд інших. Підкреслюю ще раз — йдеться лише про «першу чергу» інвестиційних проектів, щодо яких є конкретні розробки.

Якою мірою вигідно рости не «вшир, а вглиб»

—Впадає в око те, що після створення згаданої фірмової системи УФГ перестала рости «вшир». Головну увагу переакцентовано вже на самі її продукти —інвестиційні проекти...

—Справді, це так. Але вдосконалення нашої системи обслуговування інвестицій триває, а спрямовується лише «вглиб» на модернізацію її механізмів. До речі, це також потребує чималих коштів. УФГ спрямовує внутрішню модернізацію передусім на ті проекти, що забезпечують максимальне надходження валюти в Україну. Однією з таких структур Групи, чию ефективність підтвердила багаторічна практика, є комп'ютеризована система міжнародного надшвидкісного трансферу коштів, яку створено і утверджено на всіх обжитих континентах планети американською компанією «Вестерн Юніон».

Значні перспективи нинішньої осені пов'язуються з діяльністю Київського міжнародного банку, що виконує роль стратегічно важливої ланки в фірмовій інвестиційній системі Групи. Великі надії покладаються на співпрацю з центральними й регіональними органами виконавської влади у спільному веденні масштабних проектів, у яких поєднуються капіталовкладення корпоративні, приватні й державні. Такий підхід дає можливість привести в дію велику кількість економічних ресурсів, підприємницьких починань, що донині завмерли без належного фінансування.

Перспективним товаром на міжнародному ринку стали і акції «Української фінансової групи». Поки що рідкісним для вітчизняної фондової практики успіхом завершилися наші переговори з низкою відомих фінансово-інвестиційних структур США і Західної Європи щодо операцій з цінними паперами УФГ. Йдеться не лише про перспективи купівлі солідних пакетів акцій Групи зарубіжними інвесторами. Західні партнери предметно зацікавилися можливостями надання кредитів під заставу цінних паперів «Української фінансової групи», чия респектабельна діяльність на східноєвропейському і світовому ринках отримала високу оцінку і має бездоганну репутацію. Деякі відомі зарубіжні компанії вбачають в УФГ надійного партнера і в справі обслуговування їхніх інвестиційних проектів на теренах європейської частини СНД, довіряючи їй тут свої ділові інтереси і капіталовкладення. Таке довір'я, до речі, вносить загальне «потепління» і в інвестиційний «клімат» України загалом, дає можливість розтопити бодай частину «криги обережності», яку наростили західні фінансисти щодо нашого регіону в минулі роки.

Прибутки гарні тоді, коли помножені на довір'я акціонерів

—Наші акціонери на зборах у липні 1995 року обговорили й затвердили план роботи «Української фінансової групи» до 2000 року. Щодо наших планів не було жодного голосу проти. Жодного — і це на зборах, де було представлено понад 420 тисяч голосів акціонерів... Повірте, таке довір'я просто окрилює.

Сьогодні, коли для України, що подолала перших п'ять стартових років нової історії, вкрай важливо знаходити такі справи, які були б співзвучні інтересам найширших мас населення, реально підтримати вітчизняного товаровиробника, підвищити добробут людей. Патріотизм нині має бути один — патріотизм конкретних дій, а не слів. Цю позицію обстоюю і як підприємець, і як народний депутат, і як керівник київської організації Християнсько-демократичної партії України. До речі, я ще раз хотів би подякувати вашій газеті за опублікування програми ХДПУ, спрямованої на те, щоб дати можливість жити нашим громадянам не для держави, а, навпаки, — максимально використати державні можливості для забезпечення благополуччя найширших верств населення.

—Спасибі й вам за інтерв'ю. І успіхів вашій Групі в таких соціально значущих починаннях. Одначе. Валерію Георгійовичу, згадуючи, як після попередніх публікацій редакційні телефони ставали червоними від дзвінків, хочемо перекласти тягар роз'яснень на ваших колег. Гадаємо, так буде правильно.

—Будь ласка. Щоправда, за контактним телефоном УФГ 228-93-01 в останні дні пробитися складно. Безліч людей прагнуть придбати акції, що відкривають доступ до високих грошових винагород і $ 700 мільйонів інвестиційних капіталів проектів Групи. Значна частина підприємців прагне взяти участь у наших інвестиційних починаннях не лише власними коштами, а й фірмовим менеджментом, технологіями, товарами, послугами... Отож, якщо вказаний телефон буде зайнятий, раджу звертатися за номерами 228-64-05. А киянам і гостям столиці, гадаю, найліпше завітати безпосередньо до нас у головний київський офіс УФГ, де можна отримати детальні роз'яснення з усього циклу новинок Групи, консультації, а в разі потреби й прилучитися до наших ділових операцій.

ФАБРИКА - ПРОИЗВОДИТЕЛЬ ПЕМКО КУРАС
ПРЕДЛАГАЕТ
СМАЗОЧНЫЕ МАТЕРИАЛЫ

М-8В М-10$В_2$ М-14$В_2$ М-6_3/12$Г_1$
М-10Дм М-10$Г_2$К МС-20 и другие

Немедленная отгрузка

Масла всегда в наличии

Тел. (370-6) 34 03 45
Тел. (370-6) 34 18 22
Тел. (370-6) 32 13 32
Факс (370-6) 34 18 91

Литва, Клайпеда, Шилутес 119

Фирма «Сава»
реализует
со склада в Киеве:
МОТОБЛОКИ
«НЕВА-2»
и все к ним:
плуги, окучники, прицепы, косилки, насосы, картофелекопатели, кормодробилки; мотокультиваторы.
Гарантия, ремонт, запчасти
Тел.: (044)
441-44-63, 441-06-12.

ФАСОВАННЫЕ СПЕЦИИ ЭКО™
С ТОРГОВОЙ МАРКОЙ

Какао-порошок 1/100 г	31 000 крб/шт
Лимонная кислота 1/100 г	48 400 крб/шт
Корица молотая 1/25 г	18 300 крб/шт
Мускатный орех 1/25 г	19 500 крб/шт
Гвоздика 1/20 г	9 000 крб/шт
Ванильный сахар 1/10 г	3 900 крб/шт
Горчичный порошок 1/100 г	29 000 крб/шт
Лавровый лист 1/10 г	9 500 крб/шт
Кориандр молотый 1/25 г	9 000 крб/шт
Перец душистый 1/25 г	16 700 крб/шт
Перец красный молотый 1/25 г	17 500 крб/шт
Перец черный молотый 1/25 г	16 900 крб/шт
Перец черный горошек 1/25 г	16 200 крб/шт
Сода пищевая 1/250 г	30 000 крб/шт
Желатин пищевой 1/25 г	45 000 крб/шт

ЦЕНТРАЛЬНЫЙ ОФИС
(044) 244-09-81, 245-45-98, 277-46-40, 277-93-48
ЛУГАНСК
(0642) 95-22-30
ДНЕПРОПЕТРОВСК
(0562) 42-38-84
КРАМАТОРСК
(06264) 5-61-46
ХЕРСОН
(0552) 54-91-93
КИЕВ
(044) 443-93-09
ОДЕССА
(0482) 32-70-88
РОВНО
(03622) 8-55-55

Акционерное общество
"ПромСельхозКомплект"
представительство подшипниковых заводов — предлагает:
ПОДШИПНИКИ
БЕЛОРУССИИ, РОССИИ И УКРАИНЫ.
- ✓ Постоянно находящийся на складе широкий ассортимент подшипников.
- ✓ Низкие цены, высокое качество.
- ✓ Обеспечиваем проведение ремонта сельхозтехники, автотранспорта и оборудования всех отраслей промышленности.

310140, г. Харьков, а/я 1674
тел./факс (0572) 23-71-51, 23-71-61
тел. (0572) 23-78-49, 23-78-83, 14-96-50

Акціонерне товариство відкритого типу «Київпідземшляхбуд-2»
доводить до відома своїх акціонерів, що 23 жовтня 1996 року о 17 годині в приміщенні адмінбудинку СБМУ-2 АТ «Київпідземшляхбуд-2» за адресою: вул. Чернігівська, 38/4, ст. м. «Лівобережна» відбудуться перші збори акціонерів.

Порядок денний:
1. Інформація правління про хід приватизації.
2. Затвердження порядку денного.
3. Затвердження нової редакції статуту.
4. Вибори органів управління.

Реєстрація з 16.10.1996 р.
за адресою:
Київ, вул. Січневого повстання, 32;
тел. для довідок: 290-22-98.
Факс: 290-19-45.

ТРЕТЯ КОМЕРЦІЙНА ВИСТАВКА
18-22 ВЕРЕСНЯ
ТУРЕЧЧИНА 96 УКРАЇНА
ЛАСКАВО ПРОСИМО!

Промислове обладнання, ◆ Хлібопекарні, Косметика, ◆ Оздоблювальні матеріали, ◆ Меблі, Продукти харчування, ◆ Шкіряні вироби, Автозапчастини, ◆ Одяг та взуття, Побутова хімія, ◆ Текстиль

КОЖНОГО ДНЯ о 13⁰⁰ і о 16⁰⁰
ПОКАЗИ МОД

КИЇВ, пр.ГЛУШКОВА, 1, НВЦ
ТЕЛ.(044)229 81 50
ПАВІЛЬЙОН 12

До уваги керівників підприємств та приватних осіб
Правобережна геологорозвідувальна експедиція
проводить в межах Хмельницької, Вінницької, Житомирської, Київської, Черкаської та Кіровоградської областей проектування, буріння, ремонт, обладнання і ліквідаційний тампонаж експлуатаційних свердловин на воду та сервісне обслуговування працюючих свердловин будь-якої конструкції, а також пошуково-розвідувальні роботи на підземні води та інші корисні копалини із затвердженням запасів у Державній комісії по запасах України.
Високу якість при низьких цінах гарантуємо.
Ліцензія № 12-5/15-184.
Тел.: (04463) 6-55-64, 6-24-32, 2-62-93.

ПОРШНЕВЫЕ ГРУППЫ
для 25 типов двигателей
(гильза, поршень, палец, кольца)
+ вкладыши + прокладки
для грузовых, легковых автомобилей, тракторов и сельхозтехники отечественного производства
ПЛУНЖЕРНЫЕ ПАРЫ,
РАСПЫЛИТЕЛИ, ФОРСУНКИ
ТОПЛИВНАЯ АППАРАТУРА для 20 типов дизелей
ЭВО
Оформление и отгрузка за 10 минут
г.Киев, ул.Улитина, 43 (9.00-17.00)
Тел.: (044) 452-12-15, 450-91-95

Акціонерний комерційний банк «Геосантріс» повідомляє про ліквідацію запорізької філії банку, зареєстрованої Запорізьким обласним управлінням НБУ 22 серпня 1993 року.

Претензії приймаються в місячний термін з дня опублікування оголошення за телефонами: (044) 442-43-63, 443-92-28.

The 1997 Edmund S. Muskie and Freedom Support Act Graduate Fellowship Programs

The Government of the United States of America is pleased to announce the 1997 Edmund S. Muskie and Freedom Support Act (FSA) Graduate Fellowship Programs, which offer grants to citizens of CIS. The fellowships offer the opportunity to pursue one or two years of graduate study at the Master's level in the United States in the following fields:

business administration, education administration, economics, journalism/mass communications, law, library & information science, public administration, public policy

The fellowships will provide financial assistance to qualified individuals who lack sufficient funding to enroll in graduate programs at US institutions. Full and partial awards will be given, depending on the financial need of finalists. Fellows may not select their host US university.

Under the terms of the grant and the laws governing the student visa required for participation in the program, Fellows must return to their home country immediately upon completion of the program for a period of at least two years.

Competition for the Fellowships is merit-based and open to anyone who meets the specific criteria. Candidates may only apply for one field of study.

Partial criteria are listed here:
citizen of Ukraine, who is lacking a source of funding for study in the US;
under the age of 40 at the time of application deadline;
hold an undergraduate degree (four or five-year program) with good academic standing by the start of the Fellowship program; and able to begin studies in the United States in summer 1997.
have not been currently enrolled in academic, training, or research programs outside Ukraine;
have not spent four or more consecutive months outside Ukraine since June 1995.

Applications must be in English and must be returned to one of the advising centers or representational offices by 5:00 PM on October 25, 1996.

For further info and applications please contact:

KIEV — (044) 225-7182, 229-3479, 221-3276, LVIV — (0322) 27-1125, 74-2263, ODESSA — (0482) 32-1516, 23-6427, KHARKIV — (0572) 23-4263, 12-8227, SIMFEROPOL — (0652) 22-8760, DNIPROPETROVSK (0562) 45-3578, DONETSK (0622) 95-2055

Арбитражный суд Одесской области (Одесса, пр. Шевченко, 4) по заявлению ГНИ Суворовского района Одессы возбудил дело №1/56-Б от 17.05.96 г. о признании банкротом ООО фирмы «АНИЭЛЬ» (Одесса-69, ул. Ак. Заболотного,33, корп 2, кв.23; р/р 001467465 в Ленинском отделении АК ПИБ).

Претензии кредиторов и возможных санаторов принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

Арбітражний суд Херсонської області (325000, Херсон, проспект Ушакова, 47) порушив справу № 32/5-Б про визнання банкрутом ПВКФ «Внешинвест» (юридична адреса: 325008, Херсон, Бериславське шосе, 10; фактична адреса: 325030, Херсон, вул. 2-а Текстильна, 27, директор — Герасимов О. С.; розрахунковий рахунок 1644501 у Суворовському відділенні Укрсоцбанку Херсона).

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбітражним судом Львівської області (290010, Львів-10, вул. Личаківська, 81) порушено справу № 2/453 про визнання банкрутом приватного підприємства «Балу» (юридична адреса: 290020, Львів-20, вул. П. Панча, 10/39; р/р № 1468814 в МБ «Карпати»).

Претензії кредиторів і заяви можливих санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування цього оголошення.

Арбитражный суд Донецкой области (344103, Донецк, бульвар Пушкина,34) возбудил дело № 15/2-106 о банкротстве СУ-2 КП «Сантезлектромонтаж» (338001, Донецкая область, Горловка, пер. Детский,5; р/счет 289803 в АК ПИБ центрального городского отделения Горловки, МФО 334464, код 01237767).

Претензии кредиторов принимаются судом на протяжении месяца со дня опубликования объявления.

Арбитражным судом Донецкой области (340105, Донецк, бульвар Пушкина, 34) возбуждено дело №3-3-156 о банкротстве малого частного предприятия «КИТОН» (юридический адрес: 343870, г. Ясиноватая, микрорайон Зорька, дом 5, квартира 32, расчетный счет № 468477 в Ясиноватском отделении АК Проминвестбанка).

Претензии кредиторов и заявления возможных санаторов принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

ПОРШНЕВІ ГРУПИ

для автомобілів: КамАЗ, ЗІЛ, ГАЗ-53, ГАЗ-21(УАЗ), ГАЗ-24(РАФ), МАЗ, КрАЗ;
для тракторних двигунів СМД-60, К-700, СМД-10, 20, 22; Д-65, Д-240, А-41.

Прокладки головок блока

ГАЗ-21, 24, 52, 53, КамАЗ, «Урал», ЗІЛ, КрАЗ, А-41, А-01, СМД-14, 18, 20, 22, 31, 60, МТЗ-80, ЮМЗ.

Телефони у Києві: (044) 446-24-68, 446-79-59.

ІНТЕРАГРОЕКСПОРТ
ВИРОБЛЯЄ
КОМПЛЕКТУЄ
РЕАЛІЗУЄ
ГАРАНТУЄ

ТАЛІ електричні г/п 0,5 - 10 т.;
КРАН-БАЛКИ г/п 1 - 10 т.;
НАСОСИ промислові;
ВЕНТИЛЯТОРИ промислові;
ПИЛОРАМИ УЛ-63.

Київ-254053,
вул. Кудрявська, 8-в.
Тел./факс: (044) 212-11-29
212-30-18

Арбітражний суд Сумської області (244000, Суми, вул. Рибалка, 2) порушив справу №3/14-Б про визнання банкрутом сільськогосподарського промислово-комерційного підприємства з обмеженою відповідальністю «Орбіта» (код 22589507).

Адреса: 245060, Кролевець Сумської області, вул. Комуністична,4, розрахунковий рахунок № 467604, МФО 337869 в Кролевецькому відділенні Промінвестбанку.

Государственная налоговая инспекция по городу Красный Луч Луганской области (Красный Луч, ул. Шевченко, 69) сообщает, что в арбитражном суде по Луганской области (Луганск, площадь Героев Великой Отечественной войны, 3а) возбуждены дела № 88/10Б, № 95/11Б о признании банкротами МЧП «Свет» (Красный Луч, ул. Луначарского, 9а, р/с № 468278 в Краснолучском отделении «Укрсоцбанка») и МЧП «Валентина» (Красный Луч, ул. Провалова, 12, р/с № 468197 в Краснолучском отделении «Укрсоцбанка», управляющий Моисеенко В. Н.).

Претензии кредиторов принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

Заявления по имущественным претензиям к должнику, а также документы, подтверждающие их, должны быть направлены в арбитражный суд в месячный срок со дня опубликования объявления.

Реклама в газеті «Голос України». Телефон 441-89-34, факс 449-85-62.

У номер

● *Київ*

Така чорноземна і така маловрожайна

Закінчується збір зернових та зернобобових культур. З усіх площ, які становлять 10,6 млн. га, їх скошено на 10,32 млн. Намолотили 21,45 млн. тонн зерна, в той час як минулого року на аналогічний період було більш як 29 млн.

За словами заступника начальника Головного управління землеробства Мінсільгосппроду Валентина Тимошенка, з кожного гектара зібрано 20,9 ц (у минулому році «брали» 26). Найбільші погектарні дивіденди на полях Кіровоградської області — 30,7 ц, а наймізерніші — у Луганській та Херсонській — 16,1. Загальний валовий збір очікується в районі 27—28 млн. тонн. Урожай-95 був 34 млн.

Інвесторе, ласкаво просимо!

Полегшити життя іноземному інвесторові, що бажає вкласти свої капітали в українську економіку, сприяти залученню іноземного капіталу в нашу країну покликане новостворене Національне агентство України з реконструкції й розвитку. Указ про його створення Президент підписав 30 серпня. Агентству надано статус і повноваження державного інституту. Очолив його екс-міністр економіки України Роман Шпек.

До речі, сьогодні в Києві відкривається 6-та міжнародна спеціалізована виставка «Інпродхарчомаш-сільгосп-96», на якій не продукти західних країн шукатимуть покупців, а західні фірми — покупців в Україні. Заради завоювання нашого ринку вони готові вкладати інвестиції в сільськогосподарське виробництво, переробляння його продукції, спільне машинобудування і виробництво необхідної техніки.

● *Одеса*

«Українській Венеції» — 250

Мешканці Вилкового на Дунаї минулих вихідних відзначили 250-річчя свого унікального міста. Розташоване на відвойованих у плавнів островах, воно з'єднало свої мікрорайони не тільки асфальтованими вулицями, а й вісьмома десятками каналів, де за транспорт правлять дерев'яні човни й тротуари обабіч — теж дерев'яні, на палях. Рибалки, виноградарі, судноремонтники, моряки, прикордонники, працівники сфер обслуговування, люди інших професій напередодні ювілею доклали немало сил, щоб причепурити місто, а в дні торжеств взяли участь у відкритті пам'ятника першому поселенцеві тутешніх місць, побували на святкових концертах й інших масових заходах.

Спорт

Перевірка — в п'ятницю, іспити — сьогодні

Футбол. Чемпіонат країни. Вища ліга. 7-й тур. **Шахтар—Динамо. 1:3.** 11 000. 0:1 Косовський, 25, 0:2 Леоненко, 31, 1:2 Кривенцов, 42, 1:3 Ребров, 83. На 74-й хвилині Кривенцов не реалізував пенальті. **Зірка-НІБАС—Чорноморець. 0:2.** 5000. 0:1 Гусейнов, 9, 0:2 Зотов, 26. **Металург—Дніпро. 1:1.** 10 000. 0:1 Філімонов, 6, 1:1 Полтавець, 69. **Таврія—Прикарпаття. 2:0.** 150. 1:0 О. Кунденок, 7, 2:0 Джугелі, 59. **Карпати—Нива Вц. 1:2.** 6000. 1:0 Зуб, 23, з пенальті, 1:1 Демидяк, 59, 1:2 Романчук, 80. **Кремінь—Кривбас. 2:1.** 6000. 1:0 Ратій, 13, 2:0 А. Корпонай, 22, 2:1 Мальцев, 85. **Нива Тр—Торпедо. 2:1.** 5000. 0:1 Зубченко, 36, 1:1 Яворський, 54, 2:1 Яворський, 81, з пенальті. **ЦСКА—Ворскла. 0:0.** 5600.

Динамо — 18 очок, Чорноморець — 16, Ворскла — 15, Дніпро — 14, Металург — 12, Шахтар — 11, Карпати, Таврія, Торпедо, Зірка-НІБАС — по 10, Нива Тр — 9, Нива Вц — 6, ЦСКА — 5, Кривбас, Прикарпаття, Кремінь — по 4.

Чим же відзначився цей тур? Нічого видатного не сталося. Але були моменти, варті уваги. Скажімо, на стадіоні «Локомотив» у Сімферополі, либонь, встановлено рекорд чемпіонатів за найменшою кількістю глядачів — 150! Не позаздриш «Таврії». Гадаємо, що ця команда все ж заслуговує на більшу прихильність уболівальників. Грати за порожніх трибун та ще й удома — велична образа.

Наші делегати в турнірі УЄФА провели генеральні репетиції. Причому обидва колективи виступали в гостях. «Чорноморець» у Кіровограді ще в першому таймі дав зрозуміти, хто насправді «господар у домі».

Цікавий був поєдинок у Донецьку. Чимало шанувальників футболу сподівалися, що оновлений «Шахтар» спробує дати бій лідерові. Спробував, але не дуже переконливо. «Динамо» грало значно привабливіше і винахідливіше. Щоправда, був момент, що міг вплинути на результат. Маємо на увазі пенальті, призначений у ворота киян. Влучний удар Кривенцова встановив би рівновагу. Часу залишалося ще чимало, і важко було передбачити підсумок. Але донеччанин, склалося враження, виконав одинадцятиметровий недбало. Тому Шовковський легко відбив м'яча.

Хід боротьби загалом показав, що і за класом, і за функціональною підготовкою «Шахтар» ще помітно поступається чемпіонові. «Динамо», схоже, має непоганий потенціал. І було б приємно, якби наш найсильніший клуб реалізував його якнайкраще у матчі проти «Ксамакса».

Отже, сьогодні наша увага до двох стадіонів: ЧМП в Одесі та НСК «Олімпійський» у Києві, де о 17.00 і 19.00 розпочнуться відповідно перші поєдинки 1/32 фіналу Кубка УЄФА, — «Чорноморець» (Україна, Одеса)—«Національ» (Румунія, Бухарест) та «Динамо» (Україна, Київ)—«Ксамакс» (Швейцарія, Невшатель). Наші футболісти чекають на підтримку своїх вірних друзів — уболівальників. Разом легше здобувати ПЕРЕМОГИ!

Бєлановим каші не зіпсуєш

Футбол. Першість країни. Перша ліга. 9-й тур. **Металіст—Явір. 2:1.** Сахно, 69, Карабута, 86 —Любимов, 22. **Дніпро—Нафтовик. 0:1.** Амілехін, 75. **Шахтар—Металург Д. 1:2.** Телешун, 5 — Осташов, 20, Севидов, 37. **Металург М. — Хімік С. 3:1.** Пінчук, 28, з пенальті, Бєланов, 55, Путря, 66 — Симбірєв, 23. **ФК Львів—ЦСКА-2. 2:1.** Михайлов, 30, Лапко, 40 — Лопушинський, 50. **Закарпаття—Динамо-2. 3:2.** Романенко, 50, Прудкий, 69, 74 — Єсип, 48, Венглинський, 56. **Поділля—Металург Н. 1:0.** Сендель, 87. **Хімік Ж—Поліграфтехніка. 0:0. СК Миколаїв—Кристал. 3:0.** Пономаренко, 18, Сонін, 52, 70, з пенальті. **СК Одеса—Буковина. 2:0.** Мельниченко, 77, Кулієв, 80. **Волинь—Сталь. 2:0.** Гащин, 10, Драницький, 62. **Верес—Зоря. 1:0.** Вознюк, 3.

СК Миколаїв, Нафтовик, Волинь — по 19 очок, Металург Д, СК Одеса — по 16, Хімік С, Сталь — по 15, Буковина — 14, Динамо-2, Металург М, Зоря, Поліграфтехніка, Верес, Металург Н — по 13, Кристал — 12, ФК Львів, Закарпаття, Хімік Ж — по 10, Явір —7, Металіст, ЦСКА-2 — по 6, Шахтар, Поділля — по 5, Дніпро — 0.

Лідери, на радість своїм прихильникам, дружною лавою зробили триочковий крок уперед. Серед подій цього туру, які варті уваги, слід сказати про перемогу «Металіста». Важко вона далася харків'янам, доводилося надолужувати згаяне у процесі зустрічі. Але, як-то кажуть, аби почати, а там воно й піде. Це перший виграш під керівництвом нового головного тренера Михайла Фоменка. Сподіватимемося, не останній.

Диктуючи мені напередодні матчу української збірної з північноірландцями склад нашої команди, колега з прес-служби київського «Динамо» Олексій Семененко жартома назвав також прізвище Бєланова. Що ж, жарти жартами, але, хоч і не в збірній, а в першій лізі, продовжує виступати наш уславлений нападаючий, володар європейського «Золотого м'яча-86», якому 26 вересня виповниться 36 років. За сумісництвом, як відомо, він — ще й наставник маріупольского «Металурга». Фізичний стан Ігоря нівроку. А його майстерність характеристик не потребує. От і в матчі проти сіверськодонецького «Хіміка» він забив гол.

Чомусь переконаний, що ігрової каші національної команди Бєлановим не зіпсували б. Утім, він сам, либонь, уже не будує широкомасштабні плани як гравець. А от тренерські задумки Бєланова, чув, що найчестолюбніші. То нехай же йому щастить на цьому вкрай важкому шляху. Адже Україні потрібні не тільки класні гравці, а й класні тренери.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Виставки

Василь Лопата:

від билин до гривні

НЕЩОДАВНО відбулось відкриття виставки графіки відомого митця України, лауреата премії імені Тараса Шевченка Василя Лопати. Презентувало виставку всеукраїнське товариство «Просвіта» імені Тараса Шевченка.

Василь Лопата народився 1941 року в селі Нова Басань на Чернігівщині. Звичайно, цей край, його історія та природа мали вплив на характер і психологію майстра графіки, а Шевченко допоміг Лопаті відчути себе національним митцем і митцем сучасним.

Цикл творів на теми поезій Шевченка, представлений на виставці, не єдиний, який привертає увагу глядача. Діапазон творчих можливостей митця розкривають й інші цикли: до однієї з перших літературних пам'яток «Слова о полку Ігоревім», до перлин українського фольклору, насамперед до творів епічного жанру: до билин, дум, балад.

До речі, Василь Лопата — автор нової української грошової одиниці — гривні.

Ольга ГУТВАРЄВА.

Київ.

На знімку: гравюра В. Лопати «Т. Шевченко. «У нашім раї на землі...»

Фестивалі

Веренева імпреза

Буковина віддає данину поваги своєму славному синові — видатному естрадному співакові, народному артистові України Назарієві Яремчуку, який у розквіті творчих сил пішов із життя. На будинку, де він жив, відкрито меморіальну дошку. Його ім'ям названо одну з чернівецьких вулиць. Діє фонд імені Назарія Яремчука, що опікується юними талантами.

Творчий побратим співака, його перший учитель, засновник ансамблю «Смерічка», композитор Левко Дутківський започаткував Фестиваль української естрадної пісні імені Назарія Яремчука, що відбуватиметься у Вижниці. Цього року — з 21 по 22 вересня.

Інформаційним спонсором цієї пісенної імпрези був газета «Голос України». Велику допомогу в проведенні фестивалю подає Чернівецька обласна держадміністрація.

Василь БАБУХ.

Чернівці.

Наступний номер «Голосу України» вийде 12 вересня ц.р.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України.

252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5. Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

◊ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
◊ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
◊ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
◊ Рукописів не повертаємо.
◊ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 236869.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Зам. 0311167.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.